

Naročnina: doma na skü-pni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarem letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Zadoščenje Novinam.

Maja 2. se je obdržao v Soboti občni zbor stranke JRZ z sejov, na šteroj je dao poročilo bivši minister g. Vesenjaj, ki ga naš narod drži v zahvalnom spomini. Poročilo g. ministra Vesenjaja so navzoči z velikim zadovoljstvom i z navdušenjem sprejeli. Z ednim je g. minister tudi priporočao Novine, naj je čtejo naši ljudje i povdarjao zasluge i delovanje tistih gospodov, ki so zbrani poleg katoličanskoga lista Novine.

Ta hvala od strani g. ministra Vesenjaja za naš list Novine je jasn dokaz, kak sodijo pametni, pošteni, zaslužni ljudje od našega lista. To priznanje je glasna obsoda tistih naših jako maloštevilnih ljudi, ki iz kakšegakoli sebičnoga namena, — dobroga nikdar — se borijo proti Novinam, po pravici proti samimsebi.

Gospod minister Vesenjaj, kda je potivao, je srečao dve naši izseljenki, ki šta prišli domo na obisk iz Francije. Njegovo tozadevno poročilo se etak glasi: „Na poti sem dobio 20 Din. od Julijane i Katarine Žalik, ki sta se po štiriletnom prebivanju v Franciji, kak slůžkinje, za en mesec vrnole k svojim v Gančane, za tvoje Novine. Bistveno pri tom je sledeće i prostm, da to povdariš v Novinah. Naše dekle z Slov. krajine si morajo iskati krůh v tujini, se pošćujejo i cenijo tam, ar so delavne, pridne i poštene. To pa zato, ar so krščanske v mišljenji i djanji. Obe sta mi zatrdili, da so njima bile Novine v tujini najbolša opora. Gučali sta tak lepo naš jezik i kazali teliko lubezni do svojih i svoje domovine, da sem zaisřino srčno želeo, da bi meli vnogo takših jakostnih dekeo. Zato sem njima pomagao pri številnih i teško obloženih kufraj. Naj mata zavest, da njima je pomagao iz pošćivanja slovenski bivši minister. — Tvoj Vesenjaj“.

To pismo je tak lepo svedočanstvo za vso dobro stvar, da gladko prek njega ne smemo iti. Mož, koga življenje je bilo vsikdar borba za pravico malih, koga je vodila samo lubezen, čeravno nosi veliko čast, kak vpokojen minister, vendar se prigne i zdigne kufre navadnoj slovenskoj delavki, štero spozna za pošteno i javno pohvali naš list Novine, ki so to mladino držale vujška, da je ostala verna Bogi. Vsa čast ide g. ministri, tem našima delavkama i vsem našim delavcom i delavkam, ki zajimajo iz vretine našega lista čisti navuk i se po njem ravnaajo. Kak krasno svedočanstvo sta dale tevi delavki kre dobroga duha našega lista z svojov izjavov, štero sta potrdile ešće z svojov podporov, ki so jo teško zaslužile žulnate roke.

Gda se mi toplo zahvalimo g. ministri Vesenjaji za njegovo priznanje na hasek naših Novin, gda se mi zahvalimo dobromi Bogi, da potom naših listov drži na dobroj poti naše delavstvo i se zahvalimo našemi delavstvu za njegovo naročitev naših Novin i za podporo na nje, sklenemo naše vrstice z tov vročoh želov: Vsi sinovje Slovenske krajine združite se pri svojem domačem listi i si ga naročite, poleg njega pa čtite tudi druge dobre liste iz Slovenije.

V čast si štemo.

Zadnji „Slov. Gospodar“ pod Slov. krajinov imenjuje naš list za „Oglasnik“, to je za uradni list škofije za prekmursko duhovščino. Nas veseli ta čast, da nas devajo v edno vrsto z škofovim listom, šteri povdarja, kak morajo živeti duhovniki i kak ne smejo. To čast nam pa zato dava dopisnik Gospodarov, ar smo objavili navodila Višje Cerkvene oblasti gledoč na duhovnikovo delovanje v Pro-

Misijonski teden v Grobljah.

Duhovniška misijonska zveza in Družba za širjenje vere prirejata sodelovanjem vseh slovenskih prijateljev misijonov v Misijonišču Groblje pri Domžalah Misijonski teden in Misijonski kongres za vso Slovenijo.

Sporod je sledeč: 13. junija slovesna otvoritev **misijonske razstave**. Razstava bo nazorno kazala misijonsko delo, ki ga vrši sveta Cerkev v Afriki, Indiji in na Kitajskem. Razstave se bodo udeležili tudi oo. jezuiti s svojimi krasnimi zbirkami iz Indije. Prvič bo razstavljen tudi ves slovenski misijonski tisk in tisk drugih dežel. Posebna pozornost bo na razstavi posvečena slovenskim misijonarjem. V posebni sobi bodo razstavljeni spomini na največjega slovenskega misijonarja, škofa Friderika Baraga. Obiskovalci bodo istotako imeli priliko ogledati si originalen misijonski film „Misijonarjeva oporoka“, ki so ga posneli misijonarji v Afriki in je imel po mnogih deželah velik uspeh. Ponekod so ga predvajali cele tedne. Prav tako bo več zanimivih skioptičnih predavanj. Kogar bo zanimalo, si bo lahko ogledal Misijonsko tiskarno. Razstava bo odprta od 13. junija dalje vsak dan.

V nedeljo, 20. junija bo **Misijonski kongres** za vso Slovenijo. Ob 9 bo sprejem prezv. gg. škofov. Ob 10 bo sv. maša na prostem, katero bo daroval nadškof dr. A. B. Jeglič, velik prijatelj in pospeševatelj misijonstva, ki pride tokrat po daljšem času prvič v kamniški okraj. Med sv. mašo se bodo prepevale znane ljudske pesmi s spremljanjem godbe. Govoril bo eden izmed navzočih škofov. Po sv. maši bo slavnostno misijonsko zborovanje, pri katerem bo govorilo več odličnih govornikov. Ob tej priliki se bomo še posebej spomnili škofa Baraga in njegove svetniške zadeve, saj obhajamo prav letos stoletnico, odkar se je prvič vrnil kot misijonar v domovino, da zbudi med Slovenci zanimanje za misijone. Ob 1 bo koncert godb. Ob 2 pete litanije s slovesno zaobljubo Kristusu, da hočemo tudi Slovenci po svojih najboljših močeh delati za širjenje Njegovega kraljestva na zemlji. Nato bo kot zaključek slavnostna igra „Naša apostola“ na prostem, ki je lani ob Slomškovih dnevih v Mariboru doživela tako velik uspeh.

svetnih društvaj, V teh težkih časa, gda se milijoni borijo proti Bogi, gda se milijoni kolejo samo zato, ka verjejo v Boga, — naj nikša društva ne terjajo od duhovnika, da bi zanemaro svoje duhovniške dužnosti, ki jih je itak preveč, štere, kak svetniki pravijo, so ešće angelskim ramam preteške. Zato smo tem društvam pokazali navodila cerkvene oblasti. Vsako prav krščansko društvo se bo gotovo dragevole podvrglo ravnanju višje cerkvene oblasti. Če se pa komi ne vidijo navodila Višje cerkvene oblasti, naj svoje nezadovolstvo toj oblasti naznani i naj se ne norčari ž njih v skritoj koži.

V čast si čtmo tudi našo jasno i odkrito kritiko od fantovskega tabora v Črensovcih. Povedali smo i povemo, da je od vnoгих bio dobro zamišlen, a da tistoga sada ne doprineso, kak bi mogo. Prvo je preprečo dečinski tabor v Turnišči. Goreči duhovniki so ga zasnovali. Zobston deva dopisnik Gospodara iz zaničavanja med narekovaj „goreči duhovniki“. Ar bi iz srca želeli, da bi bili vsi duhovniki tak goreči, kak tisti, ki so te tabor zasnovali. Duhovnik od fantovskega tabora, ki je pri njem igrao jako važno vlogo, je dao drugomu duhovniku izjavo, da se je fantovski tabor samo zato organizirao od nešternih, naj se prepreči dečinski tabor v Tur-

Program za Misijonski kongres je sestavljen tako, da se vse izvrši v enem dnevu in odpade neprijetno prenočevanje. Vsak se lahko odpravi od doma šele v nedeljo zjutraj in zvečer ob 5 zopet odide, ker bo do tedaj že vse končano. Kdor bi hotel imeti prenočišče, nam mora vsaj 14 dni prej sporočiti. Hrana se bo dobila v mestu, vendar svetujemo vsakomur, da si prinese za kosilo nekaj s seboj. Zagotovljeno nam je, da se bodo vlaki ustavljali kar v Grobljah, da ne bo treba hoditi na postajo Domžale. Zvezze so ugodne. Vozijo tudi avtobusi. Če se bo prigrasilo dovolj udeležencev, se bodo organizirali posebni vlaki. Istotako imamo zagotovilo, da dobimo polovično vožnjo, vendar svetujemo vsem, ki se mislijo udeležiti samo Misijonskega kongresa v nedeljo, da si rajši kupijo „nedeljsko povratno karto“, ki velja od sobote opoldne do ponedeljka opoldne, ker manj stane. Med tednom pride v poštev polovična „z rumeno izkaznico“. Karto zahtevajte do Domžal.

Vsi udeleženci si morajo nabaviti posebno izkaznico za Misijonski teden v Grobljah. Dobi se pri vseh župnih uradih in pri poverjenikih Katoliških misijonov. Izkaznica stane 3 Din. S to izkaznico imate pristop k vsem prireditvam Misijonskega tedna in kongresa, tudi na razstavo, k misijonskemu filmu in k igri v nedeljo popoldne. Ta izkaznica je neobhodno potrebna vsakomur.

Dragi Slovenci, Misijonski teden in Misijonski kongres v Grobljah sta zamišljena kot do sedaj največji misijonski prireditvi na Slovenskem. Čas je, da se tudi mi Slovenci začnemo bolj zanimati in delati za največjo zadevo krščanstva, za pokristjanjenje sveta. Če bomo pri prireditvi vsi sodelovali, bo res nekaj veličastnega. Vernost kakega naroda se meri tudi po tem, koliko zanimanja kaže za misijonsko delo sv. Cerkve. Pokažimo z veliko udeležbo na Misijonskem kongresu, da hočemo biti Slovenci tudi na misijonskem polju enakovredni drugim katoliškim narodom. Sedanji čas zahteva, da priskočimo tudi mi sv. Cerkvi uspešno na pomoč, da bo čimprej ves svet Kristusova last.

Pripravljalni odbor.

nišči. Po dušnoj vesti moramo tem duhovnikom vervati, ar so istino gučali. Pač boli, če neprijetne istine pridejo na den, a istina se mora povedati i vsako pravično i ponizno srce jo tudi sprejme, čeravno boli včasi.

Dopisnik Slov. Gospodara bi etak mogo napisati od odgovornosti Prosvevnoga društva: Ar je Prosvečno društvo v Črensovcih organiziralo fantovski tabor, bi moglo njegovo vodstvo paziti, ka se ne bi kesno v noč vršila igra i s tem daval prilika mladini na greh. To bi bio krščanski odgovor. A Kristuša pa Judaša vküp mešati pri ioj priliki pomeni teliko, ka dopisnik niti pojma nema od Kristušovih opominov, štere je davao Judaši, nego pozna samo Judašov greh. Opomini, pazke so falile na tistom tabori, štere če bi bile, bi hvalevredno obhajilo dečkov i moškov več sada rodilo. Vse postavimo v istinsko svetlost i ne bojmo se nikših kritik; te, če jih vodi lubezen, bodo samo združile i nikdar ločile. Bog daj, da bi naš odgovor tudi služo tomi nameni.

Zadoščenje za preklinjanje Matere bože i za grde guče

se bo vršilo po cerkvah naših po odrebi Višje cerkvene oblasti štrto nedelo v majuši.

Gibanje naroda

v sobočkom dekanati 1. 1936.

Župnija	Število duš	Rojenih	Zdanih parov	Mrtvih
Tišina	3243	81	22	44
Cankova	2000	43	10	27
Sv. Jelena—Pertoča	3172	68	14	52
Sv. Jurij	4680	100	31	62
Sobota	6636	168	38	152
Grad—Gornja Lendava	6140	143	24	74
Sv. Sebeštjan—Pečarovci	1180	33	5	15
Nedela—Gor. Petrovci	650	17	4	11
Markovci	1300	27	5	18
Veliki Dolenci	1261	42	5	22
Sv. Bedenek—Kančovci	895	12	2	11
Martjanci	1387	26	2	21

Pripomba, Izstopile sta iz kat. Cerkve dve osebi pri Sv. Jürji. Pristopile so pa štiri osebe v kat. Cerkev pri Sv. Jürji i edna pri sv. Jeleni.

Gospodi dekani Krantz Jožefi i vsem gospodom duhovnikom se uredništvo Novin toplo zahvaljuje za poslane podatke.

Narastek prebivalstva po rojstvu 251 duš, največ pri Gradi 69 duš, najmanje pri sv. Bedeniki 1 duša. V Soboti pa povekša število mrtvih bolnišnica.

Narastek v lendavskom dekanati po rojstvu 406 duš, največ v Beltincih 128 duš, najmanje v Dobrovnikih 2 duši.

Katoličanskih duš je naraslo lani tak v Slov. krajini 657 duš.

Okrožnico od brezbožnoga komunizma,

štero so sveti Oča izdali na Jožefovo, je doposlana duhovništvu lavantinske škofije i apoštolske Administrature Slovenske krajine v slovenskom prevodi. V našima listoma jo bomo tudi bar po duhi objavljali, da spozna naš narod pogibelnost komunizma po navuki nezmotlive Kat. Cerkve.

Družba katehistinj za križarstvo Oltarskoga Svestva

se je nastavila v lavantinskoj škofiji po gorečem prizadevanju našega višesnjega Pastira. Oni so družbi dali svojo hišo na Betnavi poleg Maribora. Kotrige družbe živejo skupno i položijo zaoblubo, da bodo apoštolsko službo vršile v Cerkvi. Navadnih treh obliub nemajo, pač pa živejo v duhi treh obliub, ki je polagajo po samostanaj redovne osebe. Te sestre od hiše do hiše zbirajo deco, predvsem delavsko, štera nema verske vzgoje, da njej dajo versko vzgojo. Potom se brigajo za tiste duše, ki so se odtijile Bogi i Cerkvi, da je nazaj pridobijo. V našoj škofiji i administraturi so prevzele vodstvo deklških krožkov Prosvevnoga društva, da bodo žensko mladino vodile v duhi kat. akcije, to je v duhi Kristušovom.

Nemški zračni zeppelin „Hindenburg“ eksplodirao.

V četrtak, 6. maja se je zgodila velika nesreča v Ameriki. Zeppelin „Hindenburg“, ki je prevažao ljudi iz Nemčije v Ameriko po zraki, je 100 metrov pred pristankom v Ameriki eksplodirao i treščo na tla. Po dozdajšnjih poročilaj je bilo rešenih 66 možov. Mrtvih je pa 36. Eksplozija je nastala v zadnjem deli zrakoplova, taki nato pa šče v srednjem deli. Taki je nastao velki ogen. Okoli polnoči je celi zrakoplov zgoro. Mislijo, da med pogoriščem je ešće vnogo mrtvih. Keliko škode je povzročila ta eksplozija, se šče ne ve.

NEDELA

na Risalsko nedelo

Evangelij (Janoš XIV.) Tisti čas je pravo Jezus svojim vučnikom: Či što lübi mene, reč mojo bode zdržavao; i Oča moj de lübo njega, i k njemu pridemo, i stanje si pri njem napravimo; ki ne lübi mene, moje reči ne zdržava. I reč, štero ste čüli, ne je moja, nego onoga, ki je mene poslaao, Oče. Eta sam pravo vam, pri vas bodoči. Oveseliteo pa Düh sveti, koga pošle Oča v mojem imeni, on vas bode včio vsa, i prinašao de vam na pamet vsa, šterakoli sam vam pravo. Mer vam ostavljam, mer moj dam vam; ne, liki svet dava, jas vam dam. Naj se ne burka srce vaše, niti se ne boji. Čüli ste, ka sam jas vam pravo: odhajam, i pridem k vam. Da bi lübili mene, radüvali bi se zaistino, ka idem k Oči: ar je Oča vekši od mene. I zdaj sam vam povedao prve, liki bode, naj, gda včinjeno bode, verjete. Že ne bom dosta gučao zvami; ar je prišo poglavnik etoga sveta i vu meni nikaj nema. Nemo naj spozna svet, ka lübi Očo, i kak je meni zapovedao Oča, tak činim.

Razgled

po katoličanskem sveti

Pastirsko pismo jugoslovanskih škofov o gospodarski in socialni stiski naših dni. — Človečansko in božje pravo delavcev. Predragi v Gospodu! Ko smo vam jasno razložili zablode komunizma, ki bijejo v obraz zdravemu razumu in zabrisujejo in uničujejo božjo podobo v ljudski duši, ne tajimo, da nas je strah svetovnega navala komunizma in pogube toliko duš, ustvarjenih za večno življenje v družbi z njihovim Stvarnikom. Po nauku našega Odrešenika, ki je dal človečansko vrednost vsakemu človeku, naj je gospodar ali hlapec, bogatin ali siromak, — ki je vse ljudi imenoval svoje brate in otroke nebeškega Očeta, tudi mi, delavci na Gospodovi njivi, podajamo roko trpečemu delavcu v tovarni in na kmečkem polju in ga cenimo v njegovem delu kot človeka in koristnega člana naroda. Zahtevamo za delo polno plačilo od vseh, ki najemljejo delovne moči. Javno dvigamo svoj glas za socialno pravico in za pravice vsakega delavca kot človeka, zakaj vsak ima v svojem trpečem in umrljivem telesu tudi neumrljivo dušo. Dvigamo ta glas proti vsem tistim, ki hočejo bodisi z brezsrčnim kapitalizmom odvzeti delavcu temeljno pravico človeka, njegovo svobodo, ki hočejo iz delavca, našega brata v Kristusu, z najstrašnejšim nasiljem narediti modernega sužnja, prav res proletariata, ki nima niti pravice osnovati si svoj dom, svoj rod in družino. Komunizem v Rusiji se baha, da tam ni brezposelnega delavstva. Toda pogledati je treba tiste vrste delavcev, ki jih v oboroženem spremstvu prevažajo iz ene tovarne v drugo, iz enega kraja na drugega, bogve kako oddaljenega; čuti je treba njihovno vzdih pri najnapornejšem delu v tovarnah, v rudnikih, na industrializiranih poljopridobitnih posestvih! Zablode komunizma in posebej še krvoločnost onih, ki so žejni ljudske krvi, bi hotele, da preminejo naravne pravice človekove, ki je bilo za njihovo uveljavlo potreba stoletij ljudske kulture, potreba celo, da je sam Sin božji prišel na svet v človeškem telesu. Mi visoko cenimo tovariško zavest in borbo industrialnega delavstva proti vsem izkoriščevalcem delovne moči. Toda velika zmota je oni „razredni boj“, s katerim hoče odpraviti vse druge stanove. Kaj ni tudi naš kmet delavec in trpin na svojem polju? Ali se ne trudi tudi naš obrtnik v svoji delavnici? Mar ni tudi vsak naš uradnik, vsak duševni delavec gospodarski in socialni sodelavec svojega naroda? Mi odločno nočemo, da bi se družba snovala in razvijala samo na industrijskem delu in proizvajanju materialnih blag. Vsak narod mora imeti svojo kulturo, za katero delajo razni stanovi, vsak v svojem področju. Prav urejena človeška družba bi morala dajati vsakemu svojemu članu možnost, da si mirno z delom pridobiva vsakdanji kruh, pa onemogočiti, da bi živel kdo brez dela na stroške skupnosti. „Kdor noče delati, naj tudi ne je.“ (2 Tes 3, 10). Mi spoštujemo pri delavstvu tudi ono tovariško zavest in interesno skupnost, ki večkrat seže tudi preko mej enega naroda in ene države; nas vznemirja enako vsako osvajačno uničevanje in zaslužjevanje manjših narodov in kolonijjskih prebivalcev. (Dalje.)

Politični pregled.

Domači.

Medparlamentarna zveza mela sejo v Belomgradu. Te dneve je obdržala svoje spravišče zveza parlamentov Male zveze, to je zastopniki parlamentov Jugoslavije, Češke i Rumunije. Zastopnike zavezniških držav je nad vse slovesno sprejela naša država. Na slovesnoj seji so zastopniki dveh zavezniških držav čestitali našoj državi i našim državnikom za napredek. Soukoup, zastopnik praškega parlamenta, se je v svojem govoru dotikal tudi borb v bečkom parlamentu za Jugoslavijo i tu zahvalno omeno tudi našega slovenskoga voditelja, dr. Korosca. — Glavni odbor JRZ. za Slovenijo je v nedelo meo v Ljubljani svoj sestanek.

Svetovni.

Španjolska. V Barceloni je vodarila velika revolucija. Barcelona je tisto mesto, kda se je začela boljševiska revolucija pred par meseci. To je tisto nesrečno milijonsko mesto, kda so vse cerkve porušene i na stotine duhovnikov spoklanih z redovnicami vred; kda so se takše grozovitosti delale, kak nikdar na sveti, niti pod preganjanjih poganskih rimskih cesarov ne. V tom velikom mestu so se oprli anarhisti vladi, komunističnoj i socialnoj stranki i vzeli v roke vso oblast. Mogli do se li držati na vlasti, ešče ne znano, edno je pa znano, da so neizmerno dosta ljudi spoklali, celi küpi mrtvecov ležijo po vulicaj. Küpi boljševiskih mrtvecov, ki so prle na küpe strelali katoličanske duhovnike i redovnike z drugimi vernimi katoličanci vred. Kak hitro jih je doseglo božji bič. Anarhisti so politična skü-pina, štera ne pozna nikšega zakona,

nikšega reda i žive samo iz nemirov. Stara domovina njej je Španija. Ti anarhisti so bili dozda zaveznički boljševiskov, a zdaj ščejo v svoje roke vzeti vso oblast, rekši, ka so samo oni trpeli, komunisti i socialisti pa samo dobrote vživali. Francoski konzul prosi nujno pomoč za francoske podanike, ar so v velikoj življenjskoj nevarnosti. Tista Francija, ki je največ orožja i največ ljudi pošilala komunistom na pomoč, tista Francija more poslati od doma pomoč proti tistim, štere je dozda pomagala. Zvali so Francozi duhove na pomoč, najmre te hude, prišli so i se morejo sami protinjim boriti. Anarhisti z orožjom idejo proti Barceloni i s tem olejšajo veroborcom njihovo napredüvanje proti komunistom. Vlada je z Valencije poslala vojaštvo v Barcelono i mir napravila.

Nemčija. Pogajanja, ki so se vršila med Nemčijov i Italijov, ne so prinesla tistih sadov, kak se je pričaküvalo. Jako ovira ta pogajanja preganjanje katoličanske Cerkve v Nemčiji. Hitler je zadnjič, čeravno katoličanec, gučao proti katoličanskoj veri, jezeri duhovnikov i redovnikov so zaprti, redovnice pregnane i brani se celo sv. Oči, da pošila svoja pisma nemškim škofom. Sveti Oča so dali ponovno pismo nemškoj vladi, v šterom jasno, čarno na belom dokažejo, da je nemška vlada kršila, prelomila med Nemčijov i Svetov Stolicov sklenjeno pogodbo, konkordat.

Italija. V celoj Italiji so se vršila 8., 9., ino 10. maja velikanske parade na spomin tomi, da je po zasledbi Abesinije Italija postala cesarstvo. V Rimi se je zbralo pri toj priliki 650 jezer vojakov, med temi 15 jezero iz Afrike.

Mohorjeva družba in Slovenska krajina.

V „Književnem Glasniku“, ki ga četrto leto izdaja in zastonj pošilja Družba sv. Mohorja, je v 1. in 2. šte. 1937. izšla obširna razprava „Družba sv. Mohorja in Slovenska krajina“, ki jo napisal Ivan Škafar, kaplan. V aprilski številki so tudi slike dr. Ivanocija, J. Klekla st., Ivana Baša in Štef. Küharja ml.

Mohorjeve knjige so bile pred 1919. edine slovenske knjige, ki so prihajale v našo krajino. To važno vez kulturnega značaja je Škafar dobro preiskal. V prvem poglavju „Razširjenost Mohorjevih knjig v Slovenski krajini“ (str. 4—10) ugotavlja, da so te knjige prvič prišle 1868. k nam — v Beltince, kjer je bil njih naročnik kaplan Štefan Zemljič. Imel jih je pa naročene pri poverjeništvu v Ver-

žeju. Pot k nam pa so si utrdile knjige preko Radgone, kjer so od 1809. vpisani župniki J. Borovnjak, J. Šiftar, Š. Veron, V. Ratkovič. L. 1873. se prvič navajajo prekm. Mohorjani pod samostojnim naslovom: Somboteljska škofija na Ogerskem. Pisatelj navaja, kdaj so prišle knjige v posamezne župnije: Beltinci so prvi, Dobrovnik zadnji. Sledi statistika. Od 1868 do 1919. je bilo v Slov. krajini 9138 naročnikov, ki so prejeli 53.794 knjige. Najboljše je bilo v letih 1966—1905, ko je bilo 3210 naročnikov. Na prvem mestu so Beltinci. — Podana je tudi statistika po župnijah.

V odstavku „1. Žizek-Borovnjakova doba“ (str. 17—20) označuje Š. čas ter oba moža, ki sta širila Mohorjeve knjige ter narodno zavest: cankovski župnik Borovnjak (pisatelj) in beltinski župnik Marko Žizek. Omenjeni so vsi duhovniki in učitelji, ši-

Horvat Joško

Krivoprisežnik.

Pripoved.

Vino, štero je spio pri hlačnu, se njemi je razišlo po vsej žilaj, v želodci njemi je sedelo kak kamen žmetno. Nekši glas njemi je pravo: „Odro si ga do kraja, zdaj si pa poželo i dopüsto, da te gosti!“

Ne je meo mira. Kamašte se je zagledno, vsešerom je meo pred očmi hlačena i krivico, štero njemi je napravio. Da bi se otepo tej misli, si je osedlao konja i odhajao na kraj vesi i zavio v gostilno, gde je mislo, da najde mir.

„Daj slivovice!“, se je zdro, gda je notri stopo. „Daj slivovice krčmar, da se napijem do guta!“, se je dro kak besen.

„Kelko naj prinesem g. Vučak,“ je pitao krčmar, ki je vstopo iz kühinje. „Prinesi 2 deci, pa brži!“, se je dro Vučak, ki si je seo k okroglosti stoli i zamišleno gledao pred sebe.

Krčmar se je začüdo, Vučaka šče nikdar ne vido pijanoga. Tu pa tam je spio kakši špricar, ali štamprlin žganice, a zdaj pijan i prosi šče 2 deci žganice. Prnese njemi včasi i ponüdi. Vučak spijsje to žganico na dva düška i prosi šče eden deci, šteroga njemi krčmar tudi včasi prinese. Tudi te deci spijsje včasi i se napoti proti domi, pijan da jaj.

Tudi žganica, štero je spio, nje-

mi nikaj ne pomagala, ar njemi vest ne dala mira.

Samo s težavov se je spravo na konja. Zibao se je zdaj na to i zdaj na ovo stran i vnogokrat bi se meo prekopicnoti z konja, pa se je zadnji čas vsikdar zadržao.

Prijahao je domo. Zdro se je v dvorišči, ka so vsi pribežali iz hiže i so ga samo nemo gledali, ar so ga takšega nigdar ne vidili. Konj se je stavo pred štalov i Vučak se je s težavov izvlekeo s konja a noge so ga ne držale. Spadno je i obležao kak mrtev. Domači so ga spravili v hižo, gde je prišeo k sebi, a je v kratkom nato zaspao.

Na drugo zajtro se je prebüdo. Vest njemi je bila mirna, samo sledovi prevnogoga pila so njemi bili v glavi. Bio je osvedočeni, ka je napravo prav.

Mlačen pa ne bio nikaj razburjeni zavolo toga. Znao je, ka se njemi dela krivica, pa vseedno je bio miren i vüpaao se, ka se njemi krivica popravi.

Dozdaj je hodo na delo k Vučaki, šteri njemi je zato davao vsefele živež. Včasi na drugi den ga je pa oproso na delo bogati kmet Vütek, da bi njemi šo okapat kukarico.

Šla sta oba z ženov Martov. Na njivi so bili že zbrani drugi delavci i so si med seov pogučavali od pravde med Vučakom i Mlačnom i vsi so bili

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Navuk za tretjired sv. Frančiška je dnestjeden 23. maja v Črensovcih po večernici. Večernice ob 2. Oprosijo se tretjeredniki, da se shoda punoštevilo vdeležijo, zato, ka po cerkvenom shodi mammo sestanek v Našem Domi, kda si vse potrebno pogučimo od našega kongresa, ki se bo vršo 6. junija. Čas je blizi, pripravljamo se, da nam obrodi obilen duševen sad. Vsi voditelje i voditeljice črensovske skupščine morajo priti na te shod i sestanek v Domi brezpogojno.

Duhovne vaje za tretjerednike v Črensovcih se začnejo 3. junija popoldnevi ob 7. Te je prvi navuk i večernice z Najsvetejšim. Junija 4. ino 5. so dnevno trije navuki. Eden ob šestih, drugi ob 10 predpoldnom i ž njima v zvezi je sveta meša; popoldne ob 7. je zadnji navuk združen z večernicami, pri šterih se da blagoslov z Najsvetejšim. Duhovne vaje bodeta vodila preč. gospoda Očeva Odilo iz Ljubljane i Ildenfonz od sv. Trojice.

† Sestra Eufemija Baša. Bivša prednica Družbe sv. Križa v Beltincih i nazadnje v Maloj Loki, beltinska rojakinja, je po plodonosnom življenji zatisnila svoje oči i se je preselila k svojim nebeskomi zaročniki po večno plačilo. Pokojna je bila prava hči sv. Frančiška Assiškoga, je v njegovom dühi vodila kak večkratna prednica svoje podrejene sestre i živela pobožno i delavno življenje po svoje družbe pravilaj. V Maloj Loki je krasno vredila redovno hišo za duhovne vaje, kda so mele prve slovenske duhovne vaje sestre njenoga reda letos i kda se leta dugo opravljajo duhovne vaje za ženski spol. Želemo pokojnoj dob-

ritelji Mohorjevih knjig (zrcalo za danes: Koliko storijo učitelji za nje?!), dalje krajevna imena v koledarjih. „2. Ivanocijeva doba“ popisuje (str. 20—32) Ivanocijeve zasluge za širjenje Mohorjevih knjig, radi česar so ga Madžari napadali. Važni so tudi Ivanocijevi sodelavci: Jožef Klekl st. in Ivan Baša ter župnik Štefan Kühar, ki je nameraval napisati knjigo v prekmurščini, ki bi jo izdala Mohorjeva družba. Naštevava še ostale duhovnike in kmete poverjenike. Razprava dokazuje, kako živa je bila vez med nami po slovenski katoliški knjigi in duhovščini. Poučuje nas, da moramo to mladiko slovenske kulture, ki so jo zasadili in gojili naši predniki — mi vneto gojiti, da se razrase v drevo. Zato ne sme biti izobraženca in društva pri nas, kjer ne bi tega članka preštudirali (!) — in šli na delo za ljudsko, Mohorjevo knjigo. Hvaležni smo Škafarju in Družbi za objavo! Bg.

osvedočeni, ka se Mlačni godi krivica.

Delali so do večera i na večer je plačao Vütek vsakšami delavci po 15 Din. Gda je vöplačao, je pitao Mlačena od razprave.

„Te je pa prisegno stari?“

„Da, prisegno je!“, je odgovoro Mlačen.

„Nikaj ne, Mlačen! Vido boš, ka se bo krivica prle ali sledkar pokazala. Pri meni mata vsigdar delo obedva i či ščeta, zaslužita prec. Poleg penez pa dobita, pri meni tudi vsefele živež,“ njemi pravi nato Vütek.

Gda sta šla domo, sta si, Ivan i Marta zgučavala od toga.

„Vidiš Marta!“, je začno Ivan. Gnjes 30 Din, zütra ravno tak; pride pa košnja, gda bom jaz sam zaslužio dnevno po 30 do 50 Din i se bova tak pomali živela i šče nekaj prišparava.

Istina, je bilo tak. Celo leto sta hodila na delo, a tudi po zimi stane držala rok skriž. Mlačen je napravio vsakovačko polsko šker, Marta pa je štrikala štüfnle, rokavice i razne oblekice za deco i tak so penez i vsigdar bili pri hiži.

Pretekla so tri leta. Mlačen si je telko prišparao, ka je küpo od sosedu Žitnika prec. falat zemle, štera je ležala poleg njegove hiže. Ravno tak si je spravo kola, plügi i vso šker za obdelavanje zemle. V štali so pa njemi stale 3 lepe krave, kakših je bilo malo v vesi. Mlačena so vsi sosedje

roj duši blaženi večni mir, jo prosimo, naj moli za nas i naše ljudstvo, štero je tak goreče ljubila, mi pa tudi darujmo svoje molitve za njeno blago dušo. Njenoj materi i rodbini iz srca izražamo naše najiskrenejšje sočutje i prosimo dobro mater Marijo, naj je potolaži nad tov velikov zgubov.

Kuzma. Mi bi z dovoljenjem cerkvene oblasti, z dovoljenjem našega g. plebanaša, radi postavili pri nas faro, ar cerkev že mamó. Prosimó pri tom našem vrelom prizadevanji, naj nam ne mečejo polen pod noge iz drugih vesnic takši, ki se zavolo našega gibanja bojijo za svoj kšeft. — Farnik.

Beltinci. Prosvetno društvo ma svoj redni sestanek na Risaosko nedelo po večernici. Za vse kotrige obvezno.

Za dobrobit občine, za pomoč siromakom, za zmago pravice more biti geslo pri bližajočih se občinskih volitvah povsod, *nikdar pa ne penezali čast*. Da če de se šlo za penez, penez bo toti, a plačajo ga volilci; čast bo tudi, a ne dobijo je volilci. Pazimo!

Priporača se za delo raznih podob Nemec Franc, podobar v Čakovci. Jako lepi spomenik je napravo v Štrukovci poleg Čakovca; vredno ga je pogledati.

Poredoš Mariji ostane zemla. Poredoš Mariji v Ižekovcih, čonklavoj siroti, se je po krivici vzela agrarna zemla i se je podelila uradniki na veleposestvi v Beltincih g. Medveščeki. Banski svetnik g. Klekl so javno nastopili proti toj krivici i zahtevali, da se siroti vrne agrarna zemla, ar ne zroka, da bi se njej vzela. Po novoj rešitvi, ki so jo dobili do rok g. Klekl, se njej zemla vrnola. Mora pa priti k njim, ka podpiše tozadevno izjavo, ka je zemlo sprejela, ka se pošle na banovino.

Večni potnik. Nekši obraščeni agent za komunistično stranko je hodo te dni po Dolinskem. Izdao se je za večnega potnika, ki že odtistimao hodi po sveti, kak je Kristuš živo. Šatringam vervajoče praznovorno ljudstvo je obišeo strah i se burka po nepotrebnom. Istina je pa samo to, ka je bio navadni vandraš i agitator za nekrščansko stvar. Pazite, ar vas komunisti na vse mogoče i nemogoče načine ščejo pod svojo streho dobiti. Ki ma trdno vero v Kristuša, tisti nede vervao takšim bedarijam, a ki je pa samo nazvünaj krščenik, tistoga pa takše norije včasí dol znog spravijo. Pazite. Bog je eden, Kristuš je eden, prava vera je samo edna, ki jo je Kristuš včio i jo čuva pod naslednikom sv. Petra, prvoga pape, rimski papa.

Spisi iz Amerike. Na vse kraje so dospale tipkane pole iz Amerike. Nišče ne podpisan, ki bi je poslaó. To je že zadosta znamenje, da ne so pravične te pole. Gučijo proti katoličanski veri i jasno se vidi ž njih

poštivali i cenili kak ednoga poštenoga i dobrega človeka. V trej letaj njemi je Marta porodila maloga sinčka, šteromi so pri krsti dali očino ime „Ivan“. Mladi oča je meo sineka jako rad, posebno ga je pa bio veseli, gda je že začno hoditi i izgovarjati imena, štera vsako dete prvo izgovarja „ajta i mama“. Tak se je začnólo pri Mlačeni lepo družinsko življenje i pravda z Vučakom je bila pozablena.

Tudi pri Vučakovih so že pozabili na pravdo i so se trüdili, ka bi prišli nazaj z Mlačenom v prijateljstvo, kak so bili prle, ar so jih vnogi zavolo toga, ka so nej ž njim z dobra, sovražili. Vsi so bili na njega jako prijazni, samo stari Vučak se ga je ogibao. Bojao se ga je, ar vsigdar, gda ga je vido, posebno, če je ge ž njim gučao, so se v njem ponovili tisti stari spomini i vest njemi je začnóla v očimetati njegovo strašno krivico. (Dale).

Iz naše zgodovine.

V „Kovačičevem zborniku“ (Časopis za zgodovino in narodopisje 1937) sta med 34 znanstveniki iz naše preteklosti tudi Ivan Zelko in Vilko Novak.

Zelko je v razpravi „k zgodovini reformacije v Prekmurju“ (s. 112—122) na osnovi dosedanje literature in vi-

širjenje krive vere baptistov. Vržite v ogenj vse te spise. Tudi po komunizmu smrdijo ti spisi. Na priliko dokončavajo se z etim rečmi: „Prišeo je tisti čas, šteri je prineso konec pasterom“. V Barceloni, v Meksiki, v Rusiji so ravno tak pisali komunistični listi i sledkar tudi v djanji izvršili, ka so pisali, spoklali so glasitele vere Kristušove.

Pazite, ka čtete, listi spremenjajo svojo farbo. Izhaja v Ljubljani dvatjedenski list „Dom in svet“. Te list je ustanovo dr. Lampe Frančšek, kat. duhovnik. Ravno zdaj obhaja 50 letnico svojega obstoja. A na žalost moramo povdariti, da je list prenehao biti katoličanski. Eden za drugim se objavljajo v njem članki, ki žaliyo katoličansko vero. Posebno neki mladi gospodek, Kocbek po imeni, ki je bio svoj čas bogoslovec mariborskoga seminističa, pa izstopo — ovak bi ga itak mogli vövrči, — piše zadnji čas takše reči. V 90. številki napriliko piše, da so tisti bili junaki, ki so se odcepili od Kristuša i glasili krive nauke. Dobro pazite zato, ka čtete. Komunisti se vrnejo tudi med katoličanske vrste i širijo svoj čemer. Pazite, ka čtete.

Na podporo naših listov so darivali: Žalik Julia i Kata, Francija, iz Gančan 20 Din., Tivadar Ignac iz Polane v Franciji 18:50 Din., Bagar Helena, Kramarovi 10 Din., Horvat Alojz i žena, Kruplivnik, iz Francije 10 Din., Zakojč Franc z ženov i Mihal, Francija, z Odranec 8:40 Din. — Bog plačaj.

Odišo je v Francijo na delo naš širiteo, Casar Jožef iz Bogojine. Želimo našemi vrlomi širiteli puno božega blagoslova v tujini.

Sto Slovincov v Franciji prosi spovednika. Sukič Jožef nam piše iz Francije, da v departementi Cher *sto Slovincov* želno prosi spovednika, da bi mogli v maternej reči opraviti sveto spoved.

Oženila se je v Franciji Penhofer Anica z Turnišča z Lončarevič Pavlom. Mladomi pari želimo obilno božega blagoslova.

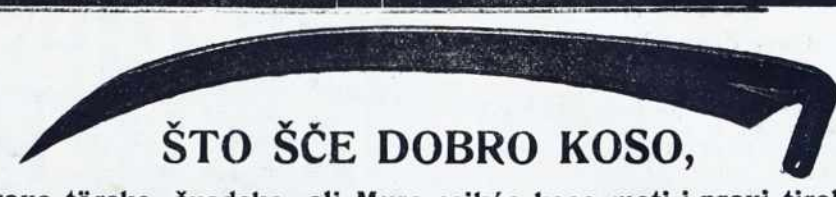
Z Francije se domo vrno te dni naš dugoletni naročnik i podpornik g. Kerec Mihal z svojoj ženov. Želimo njima sade dugoletnoga dela v tujini z božim blagoslovom vživati v mirnom družinskem krogi.

Kat. Akcija za dijaštvo. Našiva slovenskiva škofa sta izdala pravila za kat. dijaštvo, pod šterimi se naj zbira v kat. Akcijo i žive pravo katoličansko življenje. Pozivamo stariše naših dijakov, malih ino velikih, naj opitajo svoje študente, če so kotrige toga društva, ali pa ne. Nieden stariš ne sme podpirati niti z ednov parov svoje dete, če ne žive kak dijak po katoličanski veri. Kristuš ki pomaga sovražnike gojiti, je zaistino njegov veliki sovražnik. Odločni bodite

zitijskih zapisnikov ugotovil razvoj reformacije v sobočki dekaniji. Pri tem je ugotovil marsikaj novega in popravil napake dosedanjih zgodovinarjev. Na osnovi tistodobnih zapisnikov izvemo o razmerah v posameznih župnijah, ki so v zadnjem desetletju 16. stol. prešle v luteranske roke. Vizitacija iz 1698 poroča, da so jih protestanti obdržali 80 let. L. 1599. so bile luteranske že župnije: Sobota, Gornja Lendava, Sv. Jurij, Tišina, Martjanci, Selo in Gor. Petrovci. Protestantizem je ščitilo plemstvo, tako grof Nádasdy, ki je na Petanjcih, Soboti in G. Lendavi dal zavetje iz avstrijskih dežel pregnanim predikantom. V Selu je bila ustanovljena nova župnija. Vzporedno z luteranstvom se je širilo tudi kalvinstvo; sedež kalvincev je bil Sv. Jurij. Okoli 1672 so predikanti že zapustili večino far. Najdalje so ostale v njihovih rokah G. Petrovci, Sv. Benedikt in Selo (1733).

V Zelku smo dobili prvega resnega zgodovinarja domačina, ki nam bo po vztrajnem delu odkril še marsikako temno stran zgodovine Slovenske krajine.

V isti knjigi je objavil V. Novak razpisavo „Zgodovina in narodopisje v prekmurski publicistiki.“ To je pregled tistega gradiva v naših koledarjih in listih, ki ima znanstveno vrednost. Vidimo, da vsebujejo največ gradiva kalendar Srca Jezušovoga, nato

ŠTO ŠČE DOBRO KOSO,

pravo törsko, švedsko, ali Mura-csikós koso meti i pravi tirolski kamen kcoj, pa vse garancije i po fal ceni, jo dobi z kamnom vred v trgovini **Heklič Števana v Murskoj Soboti.**

stariši, kak so nekda bili naši stariše. I da so odločni bili, so tudi dobro šolano mladino odgojili. Včite se od njih.

Kobilje. V sosednih Motvarjevcih so v osmih mestaj vdrli notri nočni, nepozvani gostje i odnesli mnogo vredne reči. Iz Motvarjevca so se pa zaleтели k nam i začeli krasti meso, zabeo.

Beltinci. Ustanovni občni zbor odseka „Mladinske kmečke zveze“ se vrši dne 23. maja ob 9 vöri predpoldnom v bivšoj trgovini g. Klepec Vinca s sledečim sporedom: 1. Otvoritev; 2. Poročilo vdeleženca fantovskega tečaja v Ljubljani; 3. Čtenje pravil; 4. Volitev; 5. Slučajnosti. Vabijo se vsi dečki, da se vdeležijo toga občnoga zbora i pristopijo kak člani. Član Mladinske zveze lejko postane vsaki od družine, štera se peča s kmetijstvom, ki je spuno 14. leto i ne prestopo 30 leto. — P.

Rankovci. Mater našega širitela, Majcan Trezo smo z velikov vdeležbov zakopali pred kratkim. Včakali so se lepe starosti. Izražamo našemi širiteli sožalje, za pokojno dušo pa molimo.

Strelo se je naš dugoletni naročnik g. Džuban Jožef, šolski upravitel v Križevcih. Neka duševna pobitost se ga je lotila i v toj je napravilo te korak, šteri njemi je vzeo vid oči i ga teško rano. Bog njemi naj pomaga i ga zagovori pa potolaži ž njegovimi vred.

Črensovci. Proščenje smo v nedelo opravili, predgali so nam bivši kaplan g. Bejek Janoš. — Pomladek Rdečega križa je z največjim uspehom vprizoro igro: Krivoprisežnika. Igralci so krasno zvršili svoje vloge. Pred igrov je držala gđč. Kelenčova, učiteljica na Sr. Bistrici, lepo predavanje od jetike.

Sobota. V našoj cerkvi se op ravla majniška pobožnost vsaki den z predgov. Cerkev je lepo obiskana. Tudi prve petke obhajamo. Versko življenje se lepo poživla.

Tišina. Maja 2. je naše cehsko društvo obhajalo 50 letnico svojega obstoja. Kotrige so se zbrale pri grofovskoj kapeli i v procesiji šle k slovesnoj svetoj meši i predgi, v šteroj so se g. dekan spomnili tudi zaslüg ceha za Cerkev. Slovesnost je podignola žižkovska godba. — Bog daj cehi ešče dugo obstanek za podiga-

Marijin list in Novine. Manj gradiva je v protestantskih glasilih, deloma ker so mlajša, deloma ker niso imela tako vnetih ljudi z zanimanjem za znanost. Med katoliki je največ *zgodovinskega* gradiva objavil g. Jožef Klekl ml. († dolenski župnik) od 1909 do 1926. Če pregledamo celotno zgodovinsko gradivo, vidimo, da imamo članke o pregledu naše zgodovine, dalje o Turnišču (največ), o tišinski cerkvi (Ivanocy), o sobočki cerkvi (Slepec), o reformaciji (dr. Fr. Ošlay), o Velikih Dolencih, pa tudi v literarni zgodovini in brografije naših znamenitih mož.

V *narodopisnem* delu je razvrščeno gradivo: pesmi, kjer je zabeleženo, katere je že objavil Štrekelj; pregovori, pripovedke in pravljice, opisi narodnih običajev, oznake ljudstva itd. Največ tega gradiva sta zapisala Štefan Kühar in J. Klekl ml.

„Gradivo, objavljeno v teh publikacijah, povečini ni strokovno obdelano, marveč so to objave rodoljubov, ki jih je rodila poučna in verska pokrajinsko usmerjena vnema“ — piše autor. Obema člankoma je dodan nemški rezumé, ki ga bodo čitali tudi v tujini — zato naj bi oba članka prečitali naši izobraženci. Če bomo poznali svojo preteklost in kulturo — le tedaj bomo znali delati v sedanjosti za bodočnost. Bg.

vanje cerkvenih slovesnosti, za čast božo i zveličanje duš.

Sobota. V Martinišči bomo obhajali svetek Marije Pomočnice 30. maja. Dopoldne ob 10 bo predga i nato slovesna sv. meša na dvorišči. Procesijo z Marijinov podobov bomo meli pa po poudnevi. Ob pol 3 bo predga na dvorišči, po predgi procesija i po procesiji litanije i blagoslov z Najsvetejšim. Vse Marijine častilce vabimo na te lepi svetek. Posebno vabimo Marijine družbe i belo oblečene deklice k procesiji. — G. Potokar Milan suplent na sobočkoj gimnaziji i bivši vršilec dužnosti ravnitelja na samoupravnoj, gimnaziji je odišeo na štiri mesečni bolezenski dopust. — Pod vodstvom zdajšnjega g. župana Sobota vsako leto bole napreduje. Letos so že začnoli v sredini mesta z kanalizacijov. Zadnji čas so jako lepo popravili kolodvorsko ulico. Neštore vulice pa so vsedno mogoče malo preveč zanemarjene. Med te spada tudi vulica, ki vodi proti Martinišči. Na stotine ljudi hodi posebno zdaj v maju vsaki teden po toj vulici. Pa je večkrat takše blato, ka bi človek ešče peški lahko vojnó na njoj. Na toj vulici se obrne tudi vnogo tujincov, ki majo svoje sinove v Martinišči. — Tüjsko prometno i olepševalno društvo, ki je bilo to zimo ustanovleno, je dalo že na veči mestaj v Soboti postaviti lepe klopi.

Črensovci. Marijina družba proslavi na Risaoski ponedlek maja 17. v Našem Domi materinski den. Na sporedi so deklamacije, spevanje, govor i igra: Po trnji do cvetja. Vsi vabljeni, posebno matere.

Veržej. Svetek Marije Pomočnice se sveti 23 i 24. maja pri nas. Maja 23. večer je rimska precesija, govor, blagoslov i na to igra „Slehnernik“ na prostom. Maja 24. se začnejo svete meše ob 5 zajtra z predgov. Slovesna meša z predgov je ob pol desetih na prostom. Ob pol treh popoldnevi predga i procesija z podobov Marije Pomočnice. Te den je tudi skupni shod salezijanskoga sotrúdnštva.

Pošta.

Koren Jožef, Resagnon, Francija. Sprejeli 106 Din. Plačano na lani i letos vse, ostalo še 3 Din. 50 par. Na koj naj to obrnemo. — Koštríc Jožef, Francija iz M. Polane. Za Levašič Štefana žena plačale 54 Din. Na mesec koštajo Novine 6 Din. — Mencigar Fr. D. Slaveč 48. Sprejeli 70 Din. naročnine za Šadl Janoša v Franciji. Kalendar je že lani plačani. Do novoga leta je za plačati samo ešče 2 Din. — Balažic Jan. Staranovaves. Vaše Novine stanejo 30 Din., ne pa 24 Din. kak vi računate. Zato je zaostanek. —

ZAHVALA.

Vsem, ki so ob prenatgloj i težkoj izgübi našega predragoga moža, sina, očca, testa itd. z nami žalüvali, njim darüvali vence i rože, jih sprevedilil na zadnjój poti k večnomi počtiki, se najlepše zahvalimo.

Posebno pa preč. gg. duhovnikoma g. kantorj, učitelom i učiteljicam i gasilskoj četi.

Bogojina, 6. maja 1937.

Žalüvajoči pok. Vogrin Štefana.

Proda se mlatilnica 6 HP „Maršal“ v dobrem stanju, uporablja se lahko takoj. Naslov se poizve v Prekmurski Tiskarni v Murski Soboti.

Vsem lastnikom mlatilnic

se naznanja, da se v podpisanoj trgovini dobijo prave Böhler-Trommelove šinje v vsakoj dužini kg. 6 Din. 50 par, i se tudi režejo. Vsakši lastnik mlatilnic si vse to lejko küpi brez vse zadrüge fal i nema nikših stroškov. Nadale tudi dobi letos v toj trgovini po preveč nisko cení najbolše vrste mašinsko i cilindrsko olje, kak tudi vse vrste remen je, ž njore, šta ufer je i vse druge potrebčine, vse falej kak v šterojkoli zadrugi, i vse brez stroškov.

HEKLIČ ŠTEVANA, trgovina z železninov v MURSKOJ SOBOTI

Obračun

za Dom sv. Frančiška v Črensovcih za leto 1936.

Leta 1936. januara 1. smo meli gotovčine 202.853 Din. 18 par.

Na konci leta 1936. izkaže stanje 281.824 Din. 43 par.

Dobili smo od banovine izplačano že pred večimi leti darivano svoto, ki nam jo je poklonil ban g. Dr. Marušič v zneski: 61.295 Din. Izdali smo na odplačilo hiše v Soboti, za pisalni stroj in na dačo 11.966 Din. 50 par.

Ves višek jepoklonjen prostovoljno brez nabiranja, to je v zneski 30.142 Din. 75 par. V tom zneski so notri tudi interesi, ki so na nazaj skoro vsi plačani iz zemlji neko malenkost.

Ta svota, ki jo mam, zadostuje za eno menšo hišo, ka jo postavimo za siromake, a nemamo pa ešče zadosta gotovine, da bi kupili pohištvo i več zemle za držanje hiše. Zato prosimo prav lepo vsa dobra srca, naj nam pomagajo, naj vsaki pristopi k Drštvu Dom sv. Frančiška, pa z lejkotov vse poskrbimo za naše siromake i njim damo človeka dostojno prežijlanje. V tom drštvu se letno plača samo 25 par. Što to ne zmore? Če vsi pristopimo, ki v Slovenskoj krajini prebivamo, omogočimo, da se ta prva hiša za siromake kempirle gorpostavi. Sebi pa zasiguramo veliko smilenje v večnosti, štero je vsem neizmerno potrebno.

Obračun siromaške blagajne Doma sv. Frančiška v Črensovcih za leto 1936.

Leta 1936. januara 1. smo meli več izdatkov kak dohodkov v zneski 1621 Din. 69 par. Na konci leta 1936. smo meli več dohodkov kak stroškov i to 839 Din. 15 par. Od banovine smo prejeli 4000 Din., ostale dare so pa poklanjali brez vsega nabiranja smiljeni ljudje. Izdali smo pa gornje zneske za siromaško kuhinjo v Soboto i za sirotišnico Deteta Marijke v Türišče, pa za sirote črensovske fare i druge sirote.

Račune smo pregledali i najšli vse v redi: Kleki Jožef, predsednik, Horvat Jožef, podpredsednik, Horvat Anton, tajnik, Stanko Ivan, blagajnik, Hanc Števan, odbornik, Kocet Ivan, Horvat Ivan i Gerič Števan, pregledniki računov, Obračunavanje se je vršilo na skupščini tretjere reda v Črensovcih. Račune je pregledalo tudi sresko načelstvo v Lendavi i poslalo banovini pohvalo za vestno i redno vodstvo, štero se opravlja vse brezplačno iz ljubezni do Boga i bližnjega. Hvalo je izrekla tudi višja cerkvena oblast.

Pismo misij. g. Kerec Jožefa, na č. Mater provincijalko v Slov. Bistrici.

Jezuš - Marija - Jožef.

Junnanfu, 22. I. 1937.

Prečastita Mati Predstojnica!

Kakor smo Vam že iz Indokine poročali, so Vaše hčerke in naše Sestrice srečno dospale v moje naročje. Danes Vam zopet z veseljem lahko poročam, da smo pod posebnim varstvom božjim srečno dospeli v Junnanfu 20. I. 1937. One same Vam bodo vso pot obširno popisale in Vam povedale svoje prve vtise na misijonski zemlji. Iz njih poročila boste lahko popolnoma razumeli velike daljave in razdaljave teh napreglednih in obširnih misijonskih polj.

Moja zadnja pisma so Vas gotova nekoliko ustrašila, kjer sem Vam trdo resnico tiskal iz pod peresa, še vedno v prepričanju, da me ne boste mogli popolnoma razumeti in pojmovati kje je Junnanfuju v Junnanu in kjer je Chaotung v Junnanu. Tudi Vam je težko bilo si predstavljati, zakaj iz Hongkonga se more zopet peljati v Indokino, da se potem lahko pride v Junnanfu. To Vam sedaj z besedo in z zemljevidom naše Sestrice zelo lepo razložijo, da boste lahko lažje pripravili Vašo drugo ekspedicijo Sestric in njim dali vse potrebno na tako dolgo apostolska pot.

Sestrice se ustavijo nekaj časa tukaj pri nas, dokler ne pride velika prtiljaga za njimi in dokler Mons Cheng ne bo poslal spremlevalce in mule za nadaljno pot v Chaotung. Jaz sem telegrafiral v Hongkong g. Provincijalu, in ga prosil za dovoljenje, če bi se smel oddaliti za en mesec, da bi sestre spremljal do Chaotunga. Z ene strani je to zelo težko, ker imam v najkrajšem času vizitacijo Vrhovnega Predstojnika in morem ves čas biti pripravljen ga sprejeti; z druge strani pa, imam novi zavod v delu, kjer sem sam arhitekt in morem ves čas zraven biti, pri vsem tem pa še odgovorna služba predstojništva, ki vsak trenutek zahteva mojo prisotnost in odločitev.

Vendar ako mi g. inšpektor dovoli se oddaliti, bom jaz zelo rad doprinesel to žrtev in sestrice spremil na njih misijon.

Predno bodo odhajale iz Junnan-

VEZ LJUBEZNI Z NAŠIMI IZSELIJENCI V TŪJINI.

Pisma naših iz tujine.

Bodanec Julija, Francija, z kroga:

Na veliko radost so mi naši slovenski listi. Naročnino sem vam poslala. —

Hozjan Štefan, Sobočan Andrej, Tivadar Ignac, Francija, iz Polane: Vaše

liste redno dobivamo i prosimo Boga, da bi je mogli duga leta v zdravju vrejvati, ar so nam jako potrebni. Pozdravlam svoje domače matere, brate, sestre, rodbino i prijatele, poznanke i celo polansko faro z g. plebanošom vred. Naročnino smo vam poslali, višek je na podporo naših krščanskih listov. Poleg Novin si naročimo tudi Marijin List. Živela Slovenska krajina — *Zver Jožef, Chicago, Amerika:* Prav goreče vas pozdravim i vam želim zdravje i veselje na tom sveti, na drugom pa večno veselje. Redno dobivam Novine i Marijin List. Sprejeo sem tudi lepi Kalendar Srca Jezušovoga. Lepa hvala na vsem. Naročnino sem vam poslal. — *Horvat Števan, Francija, iz Pečarovec:* Zahvalim se na rednom pošiljanji naših Novin. Višek naročnine obrnite na podporo naših listov, ki so zaistino katoličanski, da človeka zdignejo, kda je čte, do odločnosti za Boga. Pozdravlam svoje stariše, brate sestro i sebeščanskoga g. plebanoša pa celo faro. — *Križan Marija, Francija, iz Kroga:* Veselijo me vaši listi. Bog povrni za nje. Bila sem v špitali i sem prestala teško operacijo. V zahvalo pristopim k drštvu Dom sv. Frančiška i letno plačam za siromake 5 Din. — *Ferko Marta, Francija, Korovci:* Lejko sem opravila vüzemsko spoved, ka je najbole potrebno za duhovno življenje. Sem pri pravih krščanskih ludej, za štero milost se dobromi Bogi prav iz srca zahvalim. Sem sirota brez oče i matere, a mam pa nebesko mater Marijo, v njej se vüпам, ona me ne bo

Tajniško poročilo

za leto 1936. na plenarnem zasedanju srezkega kmetijskega odbora v Murski Soboti.

Premiranja se predvidevajo v tekočem letu v Puconcih, Martjancih, Markovcih in Pertoči, ter naj pri teh še posebno sodelujejo obč. kmetijski odbori.

Pri svinjereji je premalo zanimanja za dobre plemenjake v občini, tako je dospelo še malo prošenj za prispevke k nakupu. Razposlana so zopet vsem občinam zavezna pisma, da predložijo občine prošnje za banovino in za SKO. Občinski kmet. odbori naj razdele občino, slično kot za bike, v okoliše in skrbje, da bo vsak okoliš izmenoma dobil od časa do časa boljšega mrjasca plemenjaka. Rejska središča kmet. šola Rakičan, Beltinci in Meini v Apačah imajo sedaj dober plemenski material. Ta panoga je za naše male kmetije tako važna, da bi ji pač morale občine posvetiti mnogo več skrbi. Tudi pri kokošjereji naj bi obč. kmet. odbor vzel inicijativo v roke ter začel sistematično širiti štajersko kokoš po krajevnih skupinah,

fuja, Vam o tem še bomo poročali. Kakor sem dosedaj vse mogoče za nje storil in tudi mnogo molil in maševal zanje, tako Vam obljubljam, da bomo prihodnje vse radi storili, da njim olajšamo prve misijonske težave. Sicer so pa vse dobro razpoložene in na vse pripravljene. Molite mnogo tam zanje, da bodo zazidale močan fundament Vašemu prvemu misijonu v poganski deželi. Jaz revček in nič vreden Gospodov hlapec se tudi predzrnem priporočati Vašim, preč. Mati in cele Vaše redovne družine, molitvam, da bi z njih pomočjo boljše rabil toli-kih božjih milosti in Mu zvestejše služil.

Dovolite prečastita Mati, da Vam še dostavim k včerašnjemu pismu par vrstic. Prijel sem danes to pismo od Monsignor Cleonga, v katerem mi dovoljuje ustaviti sestre en mesec v Junnanfu. Vzroke lahko sami vidite, da

zapustila. Vsako soboto dobim že v roke Novine i tudi redno Marijin List z Ogračekom. O kak veliko zahvalo smo vam dužni, da tak skrbite za rešenje naših duš v tujini. Naj vam vse stotero poplača lübi Bog. O keliko duš bi se pogübilo, če je ne bi rešili navuki vaših listov. Višek od naročnine naj bo na Dom sv. Frančiška. Pozdravlam cankovsko faro, posebno moj rojstno ves Korovce, vse poznanke i prijatelice. Pozdravlata gračko faro dve prijateljici sestri, ki sta ne daleč od mene, Fartek Marija i Rozalija. — *Ficko Tinika i Horvat Marjeta, Francija, iz Vidonec:* Prvi sprotolešnji traki so zleteli med nas, najni prvi pozdrav naj zadoni pri vas. V imeni Srca Jezušovoga, ki je vretina življenja, se vam zahvalive na rednom pošiljanji Novin, štere z veseljem i radovolno prečteve. Naj vas dober Bog blagoslavlja i čuva pri vašem deli. Ednok pa obilno poplača. Novine so potrebne za domače vse, posebno pa za nas raztepane po tujini. Pozdravlake najne drage stariše, brate, sestre, celo rodbino, vse sosede, rojstno ves Vidonce, našega širitela i siritelico i celo gračko faro z duhovniki vred. Pozdravlake tudi g. kantora Tomorija i vse pesmare i je prosivi, naj se naj kaj spominajo, kajti tudi midve sve nekda popevale Mariji Kralici Majnikovoj na čast. Cerkev na sliki je Kristine, kama hodi k meši i večkrat k svetomi obhajili, je odaljena samo pet minut. Naj bo z rožami nasajene vaša pot, po šteroj vam teče življenja pot. — *Gomboc Marija, Francija, iz Cankove:* Pozdravlam vas, celo Slovensko krajino, posebno faro Cankovsko z g. plebanošom i Marijino družbo na Cankovi. — *Bunderla Franc, Francija:* Pošilam vam srčne pozdrave iz tujine. Spremenite moj naslov i na toga pošilajte drage mi Novine.

da se ne bi zopet v par letih vse delo banovine s križanjem uničilo. Še sedaj je čas s tem delom začeti, ker bo kmet, šola rade volje dala po zmerni ceni valilna jajca na razpogo, nekaj pa rad prispeva še SKO, ker je bilo letos tako malo prigrasil.

Poljedelstvo. Občinski kmet. odbori naj bi malo bolj nadzorovali s podporami banovine in SKO prejete stroje in orodje, da bi dolgo služili svojemu namenu, tako trijerji, brane, škropilnice i dr. Da bi se nekoliko bolj sistematično delalo pri oskrbi in izmenjavi semenskega žita, krompirja in drugega naj bi obč. kmet. odbor organiziral naročila po krajevnih okoliših, da bi se vsako leto pomoglo gotovemu delu občine do boljšega semena.

V sadjarstvu naj bi obč. kmet. odbor skupno s šolami organiziral kratke praktične tečaje sajenja in oskrbe sadnega drevja, SKO bi gotovo šel rad s podporo in predavatelji na pomoč, nekaj sredstev ima pa obč. odbor sam tudi na razpolago. Jednako naj bi obč. kmet. odbor vzel v roke

smo na konca Kitajskega leta (11. febr.) in so pota zasedena od roparjev, ki bi nas lahko vsega oropali in še kaj drugega zraven storili.

Vidite, kako božja previdnost skrbi zanje. V mojem prvem pismu sem Vam obljubil, da bodo sestre en mesec pri nas, da jih privadimo malo jezika in običajev; in Vi ste me v svojem zadnjem pismu tudi zato naprosili. Bog je že tako (obljubil) obrnil, da je vse kakor smo si želeli. Medtem mesecem bo g. Majcen iz svoje Kitajsko-slovenske vadnice poučeval sestre, jaz njim bom tedensko eno konferenco držal, da bodo bolj pripravljene prišle na svoj misijon. Jaz njim bom dal tudi vse potrebno za ta čas in sem ves srečen, da so naše gostinje. Stanujejo pri sestrah Sv. Pavla iz Chartres, kjer se učijo tudi kitajščine.

Jaz bom duhovno vodil sestre z

CENE.

	Dinarov vala:
Penezl.	214—216
Angleški fünt	16.86—17.50
Nemška marka	8.40
Austrijski šiling	8—8.76
Vogrski pengö	31.50
Grčka lira	43.80
Amerikanski dolar	23—26
Holandski goldinar	9—10
Švicarski frank	7.37
Belgijska belga	2.12
Italijanska lira	2.14
Francoski frank	1.54
Česka korona	

Živina. Kg na živo vago v dinaraj:

Jünci debeli 4.50—4.75, poldebili 3.75—4.25, biki za klanje 3.20—3.50, krave za klanje 3—4, plemenske krave 2.90—3.65, krave za kolbase 2—3.50, telice 3.70—5.50, teoci 6—7.50, praščiči 5.50—7.25, plemenski prasci 5—6 tjeđnov stari 90—110, 7—9 tjeđnov stari 120—130 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.

Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 180, žito 130—140, oves 110—120, kukorica 100 do 115, grah 250—260 Din.

Vreme:

Vetero, ymes lepo, tüdi oblačno i mrzlo.

Senje:

18. maja Prelog, 19. maja Bogojina i Razkriž, 20. maja Mala Nedelja, 23. maja G. Petrovci.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. PARIS - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-19

Lepo posestvo

pri Ormožu na prodaj.

Posestva je 8 orali, pribl. 3 orali lepih travnikov, 3 orali lepih njiv in 1 oral jako lepega sadnega drevja, 1 oral šume. Drži se vse vkup, hiša na sredi, ma 4 sobe, 1 kuhinja, 1 špeis, lepa betonirana pivnica, kravji hlev, svinjski hlevi, klet, listnjak, skeden, huta, drvarnica, vse z novim ciglom pokrito in strelovod. Je četrt ure od Ormoške cerkve. Tudi je koncesija za gostilno. Po jako niski ceni se proda. — Vprašati pri gosp.

RAJH, gostilničarju v ORMOŽU.

inicijativo za kaka potrebna osuševalna in regulacijska dela, naprosil kr. bansko upravo potom sres. kmet. odbora za strokovno in denarno pomoč ter potem tudi sodeloval pri izvajanju.

Tudi naj bi on dal inicijativo za razna specijalna dela n. p. za obnovo travnikov, za čiščenje in škropljenje drevja ter naprosil za predavatelje n. pr. za travniški tečaj, za precep-ljanje sadnega drevja itd. To delajo drugod društva in zadruge, katerih pa tukaj ni, zato mora skrbeti obč. kmet. odbor.

Kdor se je dal voliti v odbor, je dolžan tudi delati in čimprej se bo začelo sistematično delo iz občin ven, tem prej se bo napredovalo, kajti ogromno je še dela v srezu in silno malo je še storjenega. Zato predsedniki občin, sklicujte večkrat občinske kmetijske odbore, napravite načrte dela za tekoče leto in za nadalje, vpoštevajte okrožnice sreskega načelstva in kraljevske banske uprave in SKO bo imel komu pomagati in bo potem lahko tudi pokazal na boljšo izrabo sredstev, ki so mu na razpolago.

(Konec)

Tajnik inž. Prikovšek.

tedenskim dopisovanjem in kolikor bo mogoče prižigal v njih srcu ogenj božje ljubezni in gorečnosti za misijonsko delo med pogani. Svojo spoved bodo pa opravljale po francosko in pozneje tudi lahko po kitajsko. Jaz upam močno na posebno božjo pomoč, da bo vse lepo v najlepšem redu šlo naprej, tudi če so daleč od mene. Vi njim tudi vsak mesec privoščite eno pismo, ker je materina beseda navadno vedno bolj mehka in slajša, kakor pa Očeteva. Končno pa prosim, da zopetno blagovolite sprejeti moje udane pozdrave za Vas in vso Vašo zadevno družino.

Blagovolite preč. Mati, izročiti vsem Vašim sestram moje ponižne in vdane pozdrave.

Vam v Kristusu hvaležno vdani nevreden božji sluga

Kerec Jožef S. S.